

VÄESTÖREKISTERIKESKUS TÄYTTÄÄ 40 VUOTTA

Koko ihmisen elinkaari samassa järjestelmässä

Väestörekisterikeskus viettää tänä vuonna 40-vuotisjuhlavuottaan

Väestörekisterikeskus (VRK), jonka tehtävänä on väestökirjanpidon ohjaus ja valvonta sekä väestötietojärjestelmän ylläpitäminen yhdessä maistraattien kanssa, perustettiin vuonna 1969. Virasto toimii valtionvarainministeriön hallinnonalalla ja sen ylijohantajana on ollut vuodesta 2003 OTK Hannu Luntiala.

Evankelis-luterilainen kirkko ja ortodoksinen kirkkokunta hoitivat väestökirjanpitotehtäviä yhdessä maistraattien kanssa aina vuoteen 1999 saakka, jolloin seurakuntien tehtäväksi jäi pitää rekisteriä omista jäsenistään, ja väestötietojärjestelmän ylläpito jäi maistraateille.

Tänä päivänä Väestörekisterikeskus tuottaa korkealaatuisia henkilö- ja rakennustietopalveluita sekä sähköisessä asiointissa tarvittavia tunnistusratkaisuja yhteiskunnan eri tarpeisiin. Virasto kehittää ja ylläpitää väestötietojärjestelmää, varmennepalveluita, holhousasioiden rekisteriä ja viranomaisten yhteystietorekisteriä (JULHA) sekä hoitaa vaalitehtäviä.

Väestörekisterikeskuksen tavoitteena on olla tietoyhteiskunnan luotettava palvelukeskus, joka kehittää toimintaansa asiakkaidensa – niin julkishallinnon, yksityissektorin kuin kansalaistenkin – tarpeiden mukaisesti.

Tietojen rekisteröinti väestötietojärjestelmään perustuu kansalaisten ja viranomaisten lakisääteisiin ilmoituksiin. Järjestelmä palvelee monenlaisia yhteiskunnallisia toimintoja, kuten vaalien järjestämistä, verotusta, oikeushallintoa, hallinnollista päätöksentekoa ja suunnittelua, tilastointia sekä tutkimusta. Myös yritykset ja yhteisöt saavat käyttöönsä väestötietojärjestelmän tietoja.

Väestötietojärjestelmään rekisteröidään henkilöiden ja rakennusten yksilöintiä koskevat perustiedot. Henkilöistä talletetaan rekisteriin muun muassa nimi ja henkilötunnus, osoitetiedot, kansalaisuus ja äidinkieli, perhesuhdetiedot sekä syntymä- ja kuolintiedot.

Rakennuksista rekisteröidään muun muassa rakennustunnus, sijainti, omistaja, pinta-ala, varusteet ja liittymät verkostoihin, käyttötarkoitus sekä valmistumisvuosi. Kiinteistöistä rekisteröidään muun muassa kiinteistötunnus, omistajan nimi ja osoite sekä kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset.

Henkilötunnus annetaan Suomessa tai ulkomailla syntyneelle Suomen kansalaiselle. Suomessa sairaala ilmoittaa tiedon syntyneestä lapsesta suoraan väestötietojärjestelmään ja syntymätietojen rekisteröimisen yhteydessä lapselle merkitään väestötietojärjestelmään henkilötunnus. Ulkomailla syntynyt Suomen kansalainen saa henkilötunnuksen syntymätodistuksen perusteella.

Väestörekisterikeskus luo kansalaiselle sähköisen henkilöllisyyden samoin kuin se antaa henkilötunnuksen. Sähköisen henkilöllisyyden tunnuksena turvallisessa verkkoasiointissa toimii sähköinen asiointitunnus (SATU). Se on numeroista ja tarkistusmerkistä muodostettu tietojoukko,

jonka avulla yksilöidään Suomen kansalaiset ja Suomessa vakinaisesti asuvat ulkomaalaiset, jotka on merkitty väestötietojärjestelmään.

Sähköinen asiointitunnus aktivoidaan, kun henkilö hankkii Väestörekisterikeskuksen kansalaisvarmennetta hyödyntävän varmennekortin, esimerkiksi sirullisen henkilökortin. Väestörekisterikeskus on tällä hetkellä Suomessa ainoa ns. laatuvarmentaja, joka pystyy tarjoamaan sähköisistä allekirjoituksista annetun lain vaatimukset täyttäviä ja EU-direktiiviin pohjautuvia yleiseurooppalaisia, korkean tietoturvan ja oikean henkilöllisyyden sisältäviä varmenteita.

Väestörekisterikeskuksen päälliköt

Väestörekisterikeskuksen ensimmäinen johtaja oli VT **Jorma Hartio** (1905-1999), joka toimi tehtävässään 1.1.1969-29.2.1972. Uudeksi johtajaksi valittiin VT **Hannu Tulkki** (1934-) 1.3.1972 lukien. Tasavallan presidentti nimitti hänet VRK:n ylijohtajan virkaan 1.3.1978 lukien. Hannu Tulkki jäi eläkkeelle 30.4.1997. Seuraavaksi ylijohtajaksi nimitettiin hallitusneuvos, OTK, VTK **Ritva Viljanen** (1958-) 1.9.1997 lukien. Ritva Viljanen on tällä hetkellä virkavapaana VRK:sta ja toimii sisäasiainministeriön kansliapäällikkönä. Ritva Viljasen sijaiseksi nimitettiin 1.10.2003 lukien OTK **Hannu Luntiala** (1952-).

Väestökirjanpidolla on pitkät perinteet

Väestökirjanpitoa on Suomessa pidetty sekä valtiovallan että kirkon tarpeita varten jo 1500-luvulta lähtien. Kuningas Kustaa Vaasa aloitti tuolloin hallinnon uudistamisen sekä veronkannon ja sotaväenottojen tehostamisen, joita varten ryhdyttiin ylläpitämään maakirjoja. Maakirjoista ilmeni talouskuntien lukumäärä ja niiden ylläpito vakiintui 1530-luvulla (ensimmäinen oli Ahvenanmaan maakirja vuodelta 1537). Luetteloiden pitäminen asekelteisistä miehistä vakiintui 1550-luvulla.

Suomalainen väestökirjanpitotaito on maailman huippua

Pitkät perinteet, jatkuva kehitystoiminta sekä ammattitaitoinen henkilökunta ovat rakentaneet maamme väestökirjanpidon erääksi laadukkaimmista maailmassa. Tietojen oikeellisuus, niiden laaja hyväksikäyttö niin hallinnossa kun liike-elämässäkin sekä tinkimätön tietoturva ja tietosuoja muodostavat yhdessä kokonaisuuden, josta monissa maissa haetaan mallia. Jokainen maa rakentaa hallinnolliset järjestelmänsä omista lähtökohdistaan, suomalainen osaaminen ja maassamme tehdyt linjaukset esimerkiksi henkilötunnuksen käyttämisessä ovat osoittautuneet kestäviksi. Näitten pohjalta järjestelmää on mahdollista kehittää vastaamaan yhä paremmin asiakkaiden tarpeisiin.

Lisätietoja: Ylijohtaja **Hannu Luntiala**, puh. (09) 2291 6640, 050 563 5720 tai johtaja **Lea Krohns**, puh. (09) 2291 6758, 050 563 5721.

Lisää väestökirjanpidon historiasta Suomessa löytyy internetistä <http://www.vrk.fi/vrk/home.nsf/pages/71925C50DF2EFB24C2256C5C0033A71C?Opendocument>

Tietoja Väestörekisterikeskuksesta löytyy internetistä www.vrk.fi.

Västöräkisterikeskus

TIEDOTE

14.1.2009

Meddelandet finns på svenska på webbadressen www.vrk.fi/sv